

2 Villa Verdieping – materiaal

2.1 Overzicht van Villa Verdieping

Het materiaal in Villa Verdieping bestaat uit begeleidingssuggesties voor leerkrachten en kopieerbladen voor de leerlingen.

Zowel de suggesties als de kopieerbladen zijn gekoppeld aan een specifiek boek. Daarnaast zijn algemene materialen opgenomen, die gebruikt kunnen worden bij boeken buiten de series van Villa Alfabet. Op deze manier proberen we te bewerkstelligen, dat kinderen de manier van omgaan met boeken, die met Villa Alfabet en Villa Verdieping wordt bevorderd, gaan toepassen op andere boeken.

Hieronder geven we een overzicht van de materialen, gevolgd door een toelichting.

A. Boekspecifieke materialen voor de leerkracht:

- gegevens over het boek
- korte inhoudsbeschrijving
- aandachtspunten bij de Villa-aspecten in de boeken:
 - inleidend tekstje
 - Villaatjes in de leesboeken, verwijzend naar vragen opgenomen in het boek
 - Villa achterin het boek
 - e-mail van de auteur
- extra verdieping:
 - suggesties om met kinderen te spreken over taal en gevoelens
 - suggesties om met kinderen te spreken over genrekenmerken
 - suggesties om met de kinderen te spreken over de illustraties

B. Boekspecifieke kopieerbladen voor de leerling:

- een boekprofiel
- een creatieve opdracht
- een kader voor een e-mail/brief aan de hoofdpersoon/-personen uit het verhaal
- een 'dat zou ik ook wel/nooit willen meemaken'-blad
- titelblad van specifiek boek

C. Algemene kopieerbladen voor de leerling:

- een algemeen boekprofiel
- kopieerblad genrepictogrammen
- een taalspiegel
- blad 'kleurrijke personen'
- een algemeen 'dat zou ik ook wel/nooit willen meemaken'-blad
- voorblad voor verzamelmapje

2.2 Boekspecifieke materialen voor de leerkracht

1 Gegevens over het boek

Het katern van ieder Villa Alfabet boek begint met een opgave van enkele boekspecifieke gegevens:

- de auteur en de illustrator worden genoemd;
- de Leeslatgegevens worden vermeld, eventueel met een aanvulling op de Leeslat-thema's;
- het genre waartoe het boek behoort;
- tenslotte is er een opgave van het aantal bladzijden.

2 Korte inhoud

In de korte inhoud worden de belangrijkste elementen van de verhaallijn weergegeven. De beschrijving is zo gemaakt, dat de leerkracht, ook zonder het boek in zijn geheel gelezen te hebben (overigens wordt het volledig lezen wel sterk aanbevolen!) op de hoogte raakt van de essentie van het verhaal. Ook wordt, wanneer het enige tijd geleden is dat het boek gelezen is, de inhoud weer in de herinnering teruggeroepen door het doorlezen van deze korte inhoud.

Bovendien geeft deze korte inhoud de leerkracht ondersteuning bij het gesprek met de leerling over de inhoud van het boek. De leerkracht kan, met de korte inhoud bij de hand, enkele gerichte vragen stellen.

Voor een diepergaand gesprek over, onder andere, aspecten van de verhaallijn, ontwikkeling in het karakter van de hoofdpersoon, taalgebruik in het boek, zijn meerdere suggesties in Villa Verdieping opgenomen. In het vervolg zullen deze besproken worden.

3 Aandachtspunten bij de Villa-aspecten in de boeken

Zoals eerder is aangegeven, zijn in ieder boek uit de serie Villa Alfabet Groen de volgende elementen toegevoegd aan het verhaal:

- een inleidend tekstje;
- kleine Villaatjes op enkele plaatsen in de tekst;
- de Villa achterin het boek met de:
 - Taalkamer
 - De 'even-alleen-zijn'-kamer
 - Speelzolder
 - de e-mail van de auteur.

Wanneer u met de kinderen wilt praten over deze onderdelen in de boeken, volgen hierna enkele begeleidingssuggesties.

3a Inleidend tekstje

Het inleidend tekstje is bedoeld om de leerlingen op het spoor te zetten van een bepaalde lijn (soms meerdere lijnen) in het verhaal. Meestal gaat het om de ontwikkeling van gevoelens, relaties tussen personen, ontwikkelingen die elkaar schijnbaar tegenspreken.

Het inleidend tekstje staat ook afgedrukt in het specifieke boekkatern (in deze Villa Verdieping). U vindt daaraan toegevoegd een toelichting op dit tekstje. Het tekstje staat afgedrukt op een grijze ondergrond, met daarnaast een boek met een paginacijfer erin. Alle teksten die afgedrukt staan op een grijze ondergrond in het boekspecifieke gedeelte, kunt u letterlijk terugvinden in het leesboek. Het paginacijfer geeft aan, waar u de tekst in het leesboek kunt vinden.

Wanneer u, voordat de kinderen het boek gaan lezen, samen over het tekstje spreekt, kunt u hen helpen om het spoor te vinden.

Wanneer de kinderen het boek uitgelezen hebben, biedt het tekstje overwegingen, die in een terugblik goed van pas kunnen komen. Bovendien kunt u met de kinderen bespreken, of ze inderdaad het uitgezette spoor ontdekt hebben.

*De introductietekening en -tekst uit 'Zwarte lente' van Kees
Opmeer, illustratie van Saskia Halfmouw*

*Onmacht? Weet je wat dat is? Er gaat iets ergs
gebeuren en je kan niets doen om het tegen te
houden. Regels zijn belangrijker dan een levend
wezen. Zelfs je vader vindt dat. Is er dan niemand
die je kan helpen?*

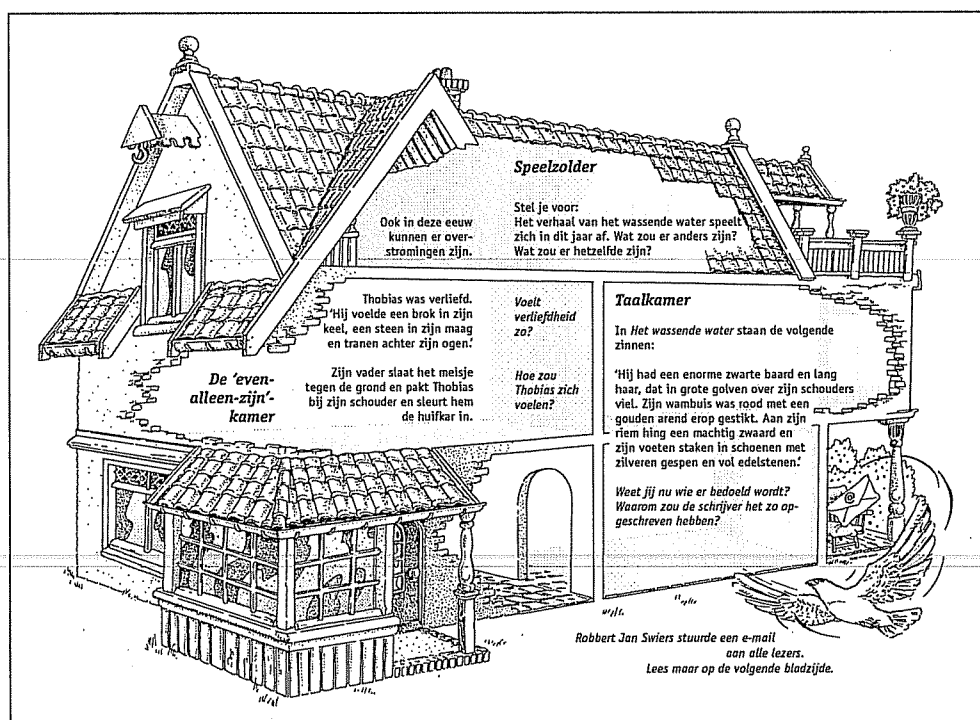
3b Villa Alfabet

Achter in ieder boek staat de Villa afgebeeld. In de Villa kunnen verschillende kamers worden bezocht. Het is de bedoeling dat de kinderen na het lezen van het boek reflecteren op een aantal aspecten. Het zijn er drie:

- taalgebruik in het boek: bezoek aan de Taalkamer;
- gevoelens naar aanleiding van beschreven gebeurtenissen, karakters, situaties: bezoek aan De 'even-alleen-zijn'-kamer;
- spelen met het verhaal op de Speelzolder.

In Villa Verdieping zijn de teksten, die in het boek in de kamers staan afgedrukt, ook opgenomen (weer met een grijze achtergrond en vermelding van het paginacijfer). Zij zijn voorzien van bespreeksuggesties. De suggesties bestaan uit het aangeven van gespreksonderwerpen, enkele concreet geformuleerde vragen, verwijzingen naar mogelijke eigen ervaringen van de kinderen.

U kunt de reflectie samen met de kinderen doen, direct nadat het boek is uitgelezen. U kunt er ook voor kiezen om de kinderen eerst zelf te laten nadenken over de opmerkingen en vragen in de kamers en er daarna met de kinderen over spreken. Ook dan bieden de suggesties in Villa Verdieping u ondersteuning bij het voeren van het gesprek.

De Villa uit 'Zeemeerminnen en veenfeeksen' van Robbert Jan Swiers

3c De e-mail van de auteur

Een aspect dat met de Villa samenhangt is de e-mail die de auteur aan de lezers van het boek heeft geschreven. In de meeste gevallen bevat de e-mail enkele gegevens over persoonlijke omstandigheden, naast de motivering waarom juist dit boek is geschreven.

De e-mail is volledig afgedrukt in Villa Verdieping.

De volgende illustratie, een fragment uit de Villa achterin het boek, is daar steeds bij geplaatst als een herkenningsteken.

Uit de tekst worden enkele aspecten gelicht, die worden voorzien van commentaar en bespreeksuggesties.

Bespreek vooral met de kinderen dat de e-mail ze iets leert over de auteur zelf. Laat ze op zoek gaan naar de écht persoonlijke elementen in de e-mail. Laat ze in eigen woorden navertellen hoe het idee voor het schrijven van dit boek is ontstaan. Soms vertelt de auteur iets over het schrijfproces. Misschien kunnen de kinderen elementen uit het verhaal verbinden met gegevens uit de e-mail van de auteur.

De kinderen kunnen zelf een e-mail aan de auteur sturen. Stimuleer de kinderen om hun mail daadwerkelijk te versturen. Het adres is in Villa Verdieping vermeld. Mocht dat adres niet meer in gebruik zijn, laat de leerlingen hun mail dan richten aan:
villa@maretak.nl.

Behalve een e-mail aan de auteur, kunnen de kinderen een brief of e-mail aan de hoofdpersoon sturen. U kunt hiervoor het kopieerblad uit de katernen bij de boeken laten gebruiken.

*De e-mail van Kolet Janssen,
uit 'Zullen we ruilen?'*

Van: kolet.janssen@skynet.be
(of mail via: villa@maretak.nl)
Aan: <alle lezers van Villa Alfabet>
Onderwerp: Zullen we ruilen?

Hallo lees-slachtoffer,

Schrijven is vaak een beetje liegen op papier, want je vertelt meestal dingen die niet echt zo gebeurd zijn. Dat vond ik als kind al zo leuk, dat ik niet kon stoppen met verhaaltjes schrijven. En als je iets veel doet, raak je er op de duur aan verslaafd, dus daarom ben ik schrijver geworden.

Veel van mijn verhalen en boeken vertrekken vanuit de vraag 'wat als...?' Wat als mijn stofzuiger een gevaarlijk monster zou worden? Wat als mijn poes zou kunnen praten? Wat als ik morgen opeens niet meer zou weten wie ik ben? Wat als er opeens een diep gat in mijn keukenvloer zou zitten? En wat als twee kinderen van huis zouden ruilen?

Nieuwsgierig begin ik het verhaal op te schrijven en zo kom ik het antwoord te weten! Zoals in dit boek, waar twee kinderen echt van gezin ruilen en je kunt lezen dat er heel wat bij komt kijken. Ik heb zelf namelijk zes kinderen in alle soorten en maten, en af en toe wilde er echt wel eens eentje ruilen... Gelukkig hebben ze het nooit gedaan!

Heb jij wel ooit zoiets gedaan? Of wil je me iets anders vertellen? Ik ben namelijk heel nieuwsgierig, zoals je weet... Mail me dan vlug!

Groetjes,
Kolet Janssen

3d Vragen bij de Villaatjes in het boek

In het boek staan op verschillende plaatsen in de tekst Villaatjes afgedrukt. Zij verwijzen naar vragen, die achter in het boek zijn opgenomen. Het is de bedoeling dat de kinderen, telkens als ze een Villaatje in de tekst tegenkomen, achterin in het boek de erbij behorende vragen opzoeken. Op deze manier wordt gestimuleerd dat kinderen tijdens het lezen af en toe even stil staan bij het verloop van het verhaal. Geprobeerd wordt om de kinderen een eigen reactie op het verhaal te ontlokken. Dat blijkt uit vragen met de volgende strekking: Wat vind je ervan? Zou je ook wel eens zo iets willen beleven? Wat zou jij gedaan hebben als je... was? Wie zou jij het liefst willen zijn? Dergelijke vragen zijn bedoeld om de eigen ervaringen van de lezers in verband te brengen met het verhaal.

Het is nadrukkelijk niet de bedoeling dat de vragen opgevat worden als een 'overhoring'. Het zijn geen controlevragen over de inhoud van het boek. Ze willen vooral de kinderen laten nadenken over het verloop van het verhaal en hen een eigen, persoonlijke reactie ontlokken. Bij het lezen van een verhaal geef je immers vanuit eigen opvattingen, ervaringen en omstandigheden mede betekenis aan wat je leest. Anders gezegd: je leest méér dan er staat, je eigen emoties kleuren de betekenis persoonlijk in.

De meeste spreken voor zich, ook zonder dat u het verhaal in zijn geheel heeft gelezen. (Maar uiteraard verloopt zo'n gesprek veel beter als u de boeken ook zelf heeft gelezen!) Er zijn bij de vragen korte toelichtingen opgenomen.

Op twee manieren kunt u met de vragen bij de Villaatjes omgaan. U kunt met de kinderen de vragen doornemen wanneer ze het boek uitgelezen hebben. Als u wat langer stilstaat bij de vragen, neem dan een selectie uit het beschikbaar aantal.

Anderzijds kunt u met de kinderen afspreken dat, telkens als ze een Villaatje tegenkomen, ze met u samen de vragen die daar bij horen bespreken.

Aantal vragen uit
'Zullen we ruilen'
van Kolet Janssen

Om over na te denken na hoofdstuk 7, bladzijde 46

- 1 Tessa is écht boos als Daan zegt: 'Tessa woont toch al bij ons'? Snap je die boosheid?
- 2 'Een tweeling zijn lijkt leuk voor wie het niet is.' Heeft Marte gelijk?

Om over na te denken na hoofdstuk 11, bladzijde 68

- 1 Het eerste wat Marijn zegt als hij weer bijkomt, is: 'Dennis'. Logisch toch?
- 2 Marte gaat niet mee naar het ziekenhuis als er goed nieuws over Marijn is. Zou jij wel meegegaan zijn?

4 Extra Verdieping

4a Praten met kinderen over taal en gevoel

In dit onderdeel van Villa Verdieping is een aantal woorden, zinnen of fragmenten verzameld, waarin sprake is van bijzonder taalgebruik. Het bijzondere kan bestaan uit het gebruik van bepaalde woorden om een begrip, persoon, gevoel of situatie te beschrijven. Het kan gaan om humoristisch taalgebruik. Ook zinnen en fragmenten waarin een gevoel op treffende wijze wordt verwoord, zijn opgenomen.

Ieder woord of fragment, elke zin is voorzien van commentaar en bespreeksuggesties. Steeds staat een drietal aspecten centraal. Ten eerste gaat het om de vraag of kinderen het bijzondere in het geselecteerde herkennen. In de tweede plaats gaat het erom, wanneer het om een beschrijving van gevoelens gaat, of de kinderen dat gevoel ook wel eens hebben. Of dat ze zich dat gevoel kunnen voorstellen. Tenslotte wordt hun mening gevraagd over de taal die de auteur gebruikt om gevoelens te beschrijven.

4b Kennis van genres, thema's en motieven

Eén van de doelstellingen van Villa Alfabet en Villa Verdieping is kinderen op een min of meer terloopse manier kennis te laten maken met kenmerkende aspecten van de verschillende genres. Op verschillende plaatsen wordt hier aandacht aan besteed. Sommige opmerkingen en vragen in Villa Alfabet, achter in de boeken, hebben kenmerken van genres als insteek. Het Boekprofiel, het kopieerblad voor de leerlingen (zie pag. 37), schenkt er op verschillende manieren aandacht aan. Er wordt rechtstreeks gevraagd naar de aard van het verhaal, de kinderen moeten bijvoorbeeld kenmerken aankruisen als fantasie, echt gebeurd, dierenverhaal, verhaal uit andere landen, sprookje, historisch verhaal of griezelverhaal. Daarnaast is er op het Boekprofiel ruimte om het genrepictogram dat de bibliotheek gebruikt, erbij te plakken of te tekenen. De genrepictogrammen zijn als kopieerblad in Villa Verdieping opgenomen (zie pag. 41).

In het katern van ieder boek zijn als ondersteuning voor de leerkracht aandachtspunten en bespreeksuggesties opgenomen om met kinderen over genrekenmerken te spreken. Steeds wordt de koppeling gelegd van het verhaal met bepaalde kenmerken van het genre waartoe het behoort. Het is niet de bedoeling dat het 'literatuuronderwijs' wordt. Wel beogen we het blikveld van de ervaren lezers te verruimen, zodat ze wellicht in staat zullen zijn om zelfstandig een indruk te krijgen tot welk genre een boek of verhaal hoort. Een dergelijke vaardigheid draagt bij aan de ontwikkeling van leesvoorkeuren en vergemakkelijkt het vormen van een mening over het gelezene.

Naast genrekenmerken vormen thema's en motieven uit het boek onderwerp van gesprek met kinderen. Thema's en motieven die een rol spelen in het boek worden voorzien van bespreeksuggesties. Ze ondersteunen de leerkracht bij het voeren van gesprekken met de lezers.

4c Praten over illustraties

Een vast onderdeel van het gesprek met de kinderen over de boeken is aandacht geven aan de illustraties. Bij de keuze van de illustrator voor een bepaald boek is bewust gekeken of de tekenstijl van de illustrator past bij de inhoud van het verhaal en het

genre waartoe het behoort. In het Boekprofiel komt dit element terug in de vraag of de tekeningen goed bij het verhaal passen. Als kinderen nog niet gewend zijn om op die manier naar illustraties te kijken, kunnen ze het moeilijk vinden om hierover een mening te geven. In Villa Verdieping vindt u suggesties per boek om het gesprek met de kinderen over de illustraties vorm te geven.

Bovendien wordt geprobeerd om samen met de kinderen te ontdekken of de illustratoren er in geslaagd zijn emoties, die een belangrijke rol in het verhaal spelen, weer te geven.

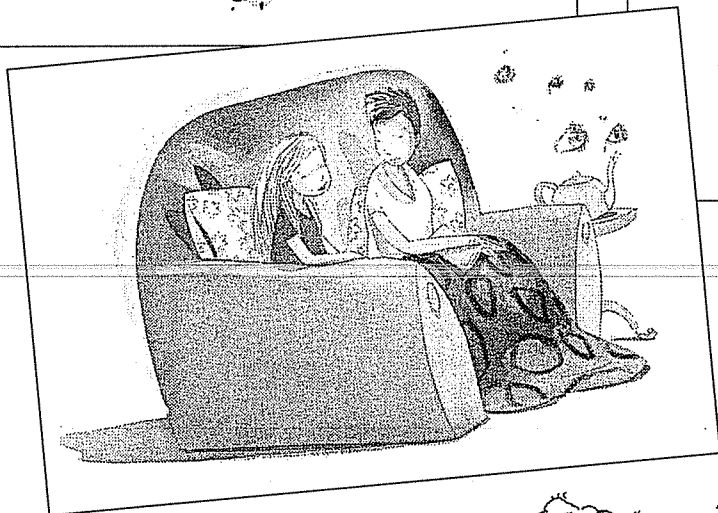
Verder kan worden besproken of de illustraties overeen komen met 'de film in het hoofd' van de kinderen. Al lezend bouw je een voorstelling op van personen. Kloppen die beelden met de karakters die de illustrator heeft neergezet?

Illustratie: Saskia Halfmouw

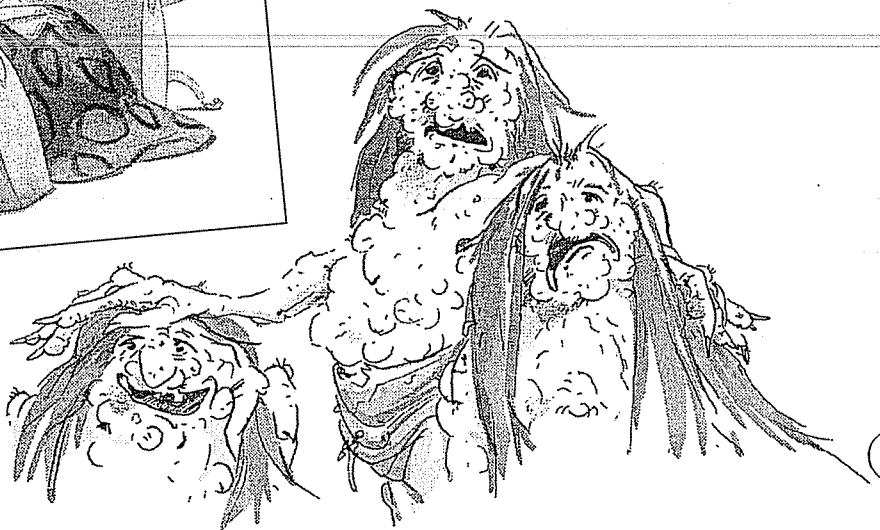

Illustratie: Elly Hees

Illustratie: Mark Janssen

Illustratie: Erik van Ommen

2.3 Boekspecifieke kopieerbladen voor de leerling

In Villa Verdieping zijn de materialen voor de leerling opgenomen als kopieerbladen. Wanneer de kinderen dat plezierig vinden, kunt u alle kopieerbladen die bij een boek horen, geven. Natuurlijk kunt u de kinderen ook een keus laten maken. We bevelen aan om in ieder geval het Boekprofiel op te nemen in de te maken bladen. Wanneer u de kopieerbladen die de kinderen maken, laat verzamelen in een mapje, vindt u bij de Algemene materialen daar een voorblad voor.

1 Boekprofiel

Het Boekprofiel is een middel om op een korte, bondige manier de kinderen hun meningen en oordeel over het boek te laten geven.

Het eerste deel van het Boekprofiel vraagt aan de kinderen om een mening te geven over de hoofdpersonen en andere personen uit het verhaal. De vragen trekken de lezer als het ware in het boek en dagen uit om aan te geven met welke figuren hij/zij zich identificeert. Dit deel is boekspecifiek.

Boekprofiel

Titel: _____

Schrijver/schrijfster: _____

Illustrator: _____

Wat vind je van de hoofdpersonen?
Schrijf op de streepjes namen van twee hoofdpersonen.

☐ ik wilde dat ik net zo was als ☐

☐ zou ik wel als vriend/vriendin willen ☐

☐ zou ik altijd ruzie mee hebben ☐

Andere personen: over wie wil je iets schrijven?

☐ _____ ☐ _____

☐ _____ ☐ _____

Het tweede deel gaat over de illustraties in het boek. De vragen gaan over de tekenstijl die de illustrator gebruikt. Bovendien wordt aan de lezer gevraagd een oordeel te geven over de illustraties.

Tekeningen

De mooiste tekening staat op bladzijde _____

Dat vind ik de mooiste, omdat _____

Welke woorden vind je passen bij de tekeningen?

☐ vooral lijnen ☐ vooral ingekleurde vlakken ☐ lijnen én vlakken

☐ net foto's ☐ meer geschetst ☐ veel details - alles is heel nauwkeurig weergegeven

Ik geef de tekeningen een: 1 2 3 4 5 6 7 8 9 10

In het derde deel wordt gevraagd om een of meerdere genrekenmerken aan te kruisen en het genrepictogram in te plakken of te tekenen.

Dit deel wordt afgesloten met enkele algemene vragen, waar in de meeste gevallen een eigen mening in kan doorklinken.

Wat past het best bij dit boek?

☐ helemaal fantasie ☐ een griezelverhaal ☐ een dierenboek

☐ kan echt gebeurd zijn ☐ een boek over vroeger

☐ net een sprookje ☐ een verhaal uit een ander land

Mijn vriendje/vriendinnetje moet dit boek ☐ best ook lezen!

☐ misschien ook lezen.

☐ echt niet lezen.

Als ik dit boek aan iemand cadeau mocht doen, gaf ik het aan _____

Ik geef dit boek een: 1 2 3 4 5 6 7 8 9 10

Het Boekprofiel wordt afgesloten door het geven van een cijfer aan het gelezen boek.

2 Creatieve opdracht

De creatieve opdracht bestaat uit een schrijfoopdracht, taalopdracht of een tekenopdracht in allerlei vormen. Steeds wordt in het boek een aanleiding gevonden om iets te schrijven of te tekenen. De opdracht wordt kort ingeleid. Hieronder staan twee voorbeelden.

Creatieve schrijfoopdracht naar aanleiding van 'De labradors' van Lydia Verbeek

Puzzelopdracht naar aanleiding van 'De labradors' van Lydia Verbeek

4c Ben je een taaldetective?

In een detectiveverhaal worden puzzels opgelost. Kun jij de puzzels op dit blad oplossen? Als je *De labradors* met plezier hebt gelezen lukt het vast. Veel succes!

Vul hier de namen van de vier labradors in. Als je het goed doet lees je van boven naar beneden de naam van één van de labradors.
Begin bij de L die er al staat.

In de ster zie je woorden staan. Ieder woord zit verborgen in één van de woorden uit het verhaal. Zoek eens uit in welk woord en zet in het hokje de aangegeven letter uit dat woord. Heb je alle letters opgespoord dan lees je in de cirkel, tegen de wijzers van de klok in, nog een woord uit het verhaal.

Verhaalwoorden:
icoon
koffertje
stroobant
roestbak
'bloedjes'
volkslied
Tristan
galerietje

© Villa Verdripping Groen, Educatieve Uitgeverij Marelak 97

4d Creatieve opdracht

Reos is de hygiënisch verantwoordelijke van Edith en Harry. Je zou haar ook 'werkster' kunnen noemen. Andere woorden van Lydia Verbeek uit het verhaal staan eronder. Vertaal ze eens in je eigen woorden.

hygiënisch verantwoordelijke	:	<u>werkster</u>
huis- en hondsitters	:	_____
vadertjeszelf	:	_____
een waterkans	:	_____
apenjaren	:	_____

Nu draaien we het om. Hieronder staan beroepen. Probeer er zelf eens een humoristische omschrijving voor te bedenken.

Werkster	:	<u>hygiënisch verantwoordelijke</u>
pompbediende	:	_____
vakkenvuller (in een supermarkt)	:	_____
krantenbezorger	:	_____
uitvinder	:	_____
kinderboekenschrijver	:	_____

Bedenk nu zelf beroepen en een passende omschrijving:

_____	:	_____
_____	:	_____
_____	:	_____

Een taal waar veel begrippen op een andere manier gezegd worden dan in het Nederlands is het Zuid-Afrikaans. Zoek, bijvoorbeeld op internet, eens Zuid-Afrikaanse uitdrukkingen op en geef daarbij de Nederlandse 'vertaling'.

_____	:	_____
_____	:	_____
_____	:	_____

© Villa Verdripping Groen, Educatieve Uitgeverij Marelak 99

3 Brief of e-mail aan de hoofdpersoon

Verwerking van een verhaal kan verdiept worden door de hoofdpersoon een e-mail te sturen. Door aan hoofdpersonen te denken als echt bestaande figuren, gaat het verhaal meer 'leven'.

Als kinderen het leuk vinden om de hoofdpersoon een brief of e-mail te sturen, dan kunnen ze hun brief of bericht met behulp van het kopieerblad 'Brief aan...' opstellen. De brief kan worden opgenomen in het verzamelmapje. Stimuleer de kinderen om hun brief of e-mail daadwerkelijk te versturen. Het e-mailadres van de auteur vindt u in het boek, als dat niet meer in gebruik is, dan kunt u mailen via Maretak. Het adres vindt u op de colofonpagina. De brief kan daadwerkelijk verstuurd worden aan de hoofdpersoon, p/a de auteur. Hij dient dan geadresseerd te worden aan de auteur, p/a uitgeverij Maretak. Ook het postadres vindt u op de colofonpagina.

*Voorbeeld van een briefopdracht,
naar aanleiding van 'Zullen we ruilen?'
van Kolet Janssen*

A

46 Brief aan Tessa

Tessa is een bijzonder meisje, vind je ook niet? Misschien is er iets dat je haar zou willen zeggen. Misschien beleef je zelf dingen die lijken op wat Tessa meemaakt. Schrijf haar een brief! Schrijf haar wat je vindt van de dingen die ze voelt en doet. Schrijf haar wat je zelf bezighoudt, of wat jij zou doen als je in haar schoenen stond. En als je je brief mailt naar Kolet Janssen (kolet.janssen@skynet.be of mail via: la@maretak.nl), krijg je vast antwoord van Tessa!

Hoi Tessa,

Schrijf je me terug? Greetjes van, _____

75

© WPA Verleiding Eens, Eindhoven Uitgeverij/Levens

4 Het 'dat zou ik ook wel/nooit willen meemaken'-blad

Bij de meeste boeken is een 'dat zou ik ook wel/nooit willen meemaken'-blad aanwezig.

Het bevat een opsomming van gebeurtenissen uit het boek. Aan de lezers wordt gevraagd om aan te geven welke van de gebeurtenissen hen ook wel eens is overkomen. Wanneer dat niet het geval is, kunnen ze aangeven of ze het leuk zouden vinden zo iets mee te maken, of dat ze iets dergelijks beslist niet willen meemaken.

Er is ruimte om gebeurtenissen uit het boek die niet op het blad staan zelf toe te voegen.

De bedoeling van dit blad is om de lezer aan te sporen de gebeurtenissen uit het boek te betrekken op eigen ervaringen. En wanneer eigen ervaringen ontbreken, dan kunnen de kinderen bij zichzelf te rade gaan en bedenken wat ze wel of juist niet zouden willen meemaken. Belevend lezen wordt hierdoor bevorderd.

'Dat zou ik ook wel/nooit willen meemaken'-blad naar aanleiding van 'Zullen we ruilen?' van Kolet Janssen

4c Eigen mening
Dat zou ik ook wel/nooit willen meemaken!
Zet een kruisje in de kolom die op jou van toepassing is.
Heb je een klasgenoot die *Zullen we ruilen?* ook heeft gelezen?
Vergelijk de lijstjes eens en praat erover met elkaar!

Gebeurtenissen in: <i>Zullen we ruilen?</i>	Is me ook wel eens overkomen.	Was (lijkt me) leuk om zelf mee te maken.	Zou ik nooit (meer) willen meemaken.
Door je ouders opgegeven worden voor een club of lessen of iets dergelijks.			
Tweelingbroers hebben.			
Een klein zusje hebben.			
Ouders hebben die altijd druk zijn met van alles en nog wat.			
Van familie ruilen met je vriendin (of vriend).			
Van sport houden.			
Zelf een muziekinstrument kunnen bespelen.			
Op meisjesvoetbal zitten.			
Een van je familieleden overkomt iets ernstigs.			
Er achter komen dat je écht bij je familie hoort.			
Een oma hebben die je goed begrijpt.			
Andere gebeurtenissen die je zelf kiest uit: <i>'Zullen we ruilen?'</i>			

77

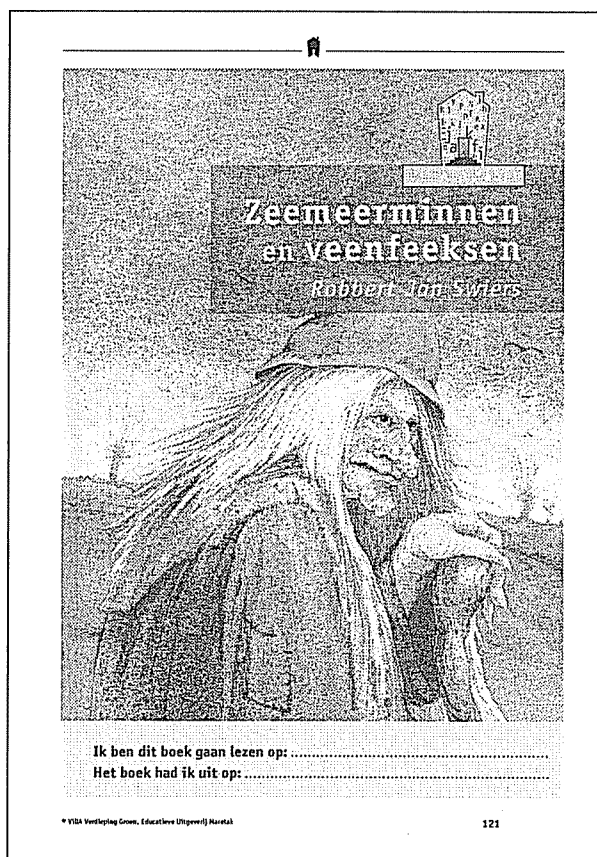
5 Titelblad

Wanneer de kinderen een verzamelmapje aanleggen met daarin de Boekprofielen en creatieve opdrachten bij de boeken, kan een titelblad gebruikt worden. In het kader vullen de kinderen de data in waarop ze in het boek begonnen zijn met lezen en waarop ze het boek uit hadden. Deze titelbladen vindt u steeds als laatste kopieerblad in de boekspecifieke katernen.

Een voorblad voor het hele verzamelmapje vindt u bij de Algemene materialen.

Voor boeken buiten Villa Alfabet kunt u als titelblad een kopie maken van de voorkant of het titelblad van het gelezen boek.

*Het titelblad van 'Zeemeerminnen en
veenfeeksen' van Robbert Jan Swiers,
illustratie van Erik van Ommen*

2.4 Algemene kopieerbladen voor de leerling

1 Boekprofiel

Het algemene Boekprofiel is een kopieerblad (zie volgende bladzij). Het is afgeleid van het Boekprofiel dat aan een boek uit Villa Alfabet is gekoppeld. Het boekspecifieke onderdeel ontbreekt echter. Daarmee wordt dit Boekprofiel geschikt om te gebruiken bij andere boeken dan Villa Alfabet boeken.

Toelichting:

De kinderen vullen zelf de titel, schrijver en illustrator van het boek in.

Het eerste deel van het algemene Boekprofiel vraagt van de kinderen om zich in te leven in de hoofdpersonen. De vragen zijn bedoeld om de kinderen te laten aangeven met welke hoofdpersoon ze zich het meest identificeren. Verder kunnen ze van andere personen in het boek dingen opschrijven die hen het meest opvielen.

Het tweede deel gaat over de tekeningen in het boek. Welke tekening vond de lezer het mooist en waarom? Verder wordt gevraagd om naar de tekenstijl te kijken en door middel van het aankruisen van één of meer woorden aan te geven van welke techniek de illustrator gebruik maakte.

In het derde deel wordt gevraagd om een of meerdere genrekenmerken aan te kruisen en het genrepictogram in te plakken of te tekenen. De genrepictogrammen volgen na dit kopieerblad.

Het derde deel bevat ook één of meer vragen waarop het antwoord dat de kinderen geven, een oordeel uitdrukt.

Tenslotte wordt gevraagd om het boek een cijfer te geven.

Boekprofiel

Titel: _____

Schrijver/schrijfster: _____

Illustrator: _____

Wat vind je van de **hoofdpersonen**?

Schrijf op de streepjes namen van twee hoofdpersonen.

0	ik wilde dat ik net zo was als	0
0	zou ik wel als vriend/vriendin willen	0
0	zou ik altijd ruzie mee hebben	0

Andere personen: over wie wil je iets schrijven?

0	_____	0	_____
0	_____	0	_____

Tekeningen

De mooiste tekening staat op bladzijde _____

Dat vind ik de mooiste, omdat _____

Welke woorden vind je passen bij de tekeningen?

0 vooral lijnen	0 vooral ingekleurde vlakken	0 lijnen én vlakken
0 net foto's	0 meer geschetst	0 veel details – alles is heel nauwkeurig weergegeven

Ik geef de tekeningen een: 1 2 3 4 5 6 7 8 9 10

Wat past het best bij dit boek?

0 helemaal fantasie	0 een griezelverhaal	0 een dierenboek
0 kan echt gebeurd zijn	0 een boek over vroeger	
0 net een sprookje	0 een verhaal uit een ander land	

Mijn vriendje/vriendinnetje moet dit boek

0 beslist ook lezen!
0 misschien ook lezen.
0 echt niet lezen.

Als ik dit boek aan iemand cadeau mocht doen, gaf ik het aan _____

Ik geef dit boek een: 1 2 3 4 5 6 7 8 9 10

2 Genrepictogrammen

Met behulp van dit kopieerblad worden pictogrammen uitgekozen, die vervolgens geplakt of nagetekend worden in de Boekprofielen.

Zowel in de Boekprofielen bij de Villa Alfabet boeken, als bij het algemene Boekprofiel, kunnen deze pictogrammen worden gebruikt.

Een gesprekje met de kinderen kan hen erop wijzen dat de bibliotheek dezelfde pictogrammen gebruikt om het genre van een boek aan te geven. Deze wetenschap is de kinderen dan weer behulpzaam bij het kiezen van boeken in de bibliotheek.

Genrepictogrammen

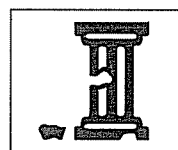
biografie

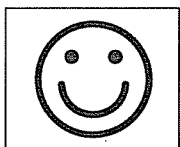
dieren

griezeverhaal

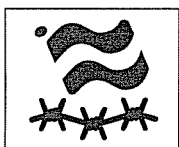
historische verhaal
(verhaal van vroeger)

humor (lachen)

kerst

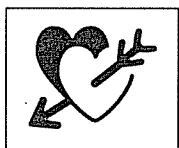
oorlog en verzet

paarden/pony's

pasen

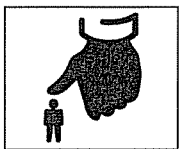
romantische verhaal
(over liefde)

school

science fiction en
fantasy (over b.v. robots
en marsmannetjes)

sociaal/politiek
verhaal (over b.v.
straatkinderen)

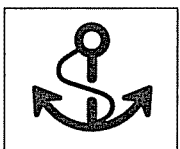
sport

sprookje

western (over cowboys)

zeeverhaal

detective

Sint

3 Taalspiegel

De Villa in de Villa Alfabet boeken kent een Taalkamer en De 'even-alleen-zijn'-kamer. De Taalkamer wil kinderen laten reflecteren op het taalgebruik in het boek.

De 'even-alleen-zijn'-kamer helpt de kinderen om gevoelens die door het verhaal worden opgeroepen onder woorden te brengen. Ze worden aan het denken gezet door de vragen en opmerkingen die in beide kamers staan. Ze verwijzen direct naar taalgebruik in het boek. Bij materiaal, dat gebruikt kan worden bij boeken buiten Villa Alfabet, is zo'n directe verwijzing natuurlijk niet mogelijk. Het kopieerblad Taalspiegel is bedoeld om gebruikt te worden bij andere boeken.

Als de kinderen gewend zijn aan de vragen in de Taalkamer en De 'even-alleen-zijn'-kamer van de Villa, dan zullen ze de Taalspiegel waarschijnlijk wel kunnen vullen.

De titel van het boek wordt in het omcirkelde deel geschreven. Op de lijnen worden in de Taalspiegel woorden en zinnen gezet die het kind zelf juist bij dit boek wil opschrijven. Hierachter treft u eerst een ingevuld voorbeeld aan. Daarachter het kopieermodel.

Taalspiegel

Mooie woorden:

icoon

een waterkans

Leuke woorden:

apenjaren

labra's

huis- en hondsitters

Gevoel-woorden:

bedelen om een knuffel

overslaande stem

boosaardig

De labradors

Mooie zinnen:

Ik zal ze een bolwassing geven.

Ik smeet er vaderterzalf op.

Het baasje van de pekinies blafte in men-
sentaal.

Mijn eigen woorden:

Ik wou dat ik 4 labradors had.

Vind voor mij ook eens iets uit,
meneer Stroobant!

Taalspiegel

Mooie woorden:

Leuke woorden:

Gevoel-woorden:

Mooie zinnen:

Mijn eigen woorden:

C

C

C

C

4 Kleurrijke personen

Dit kopieerblad is te gebruiken bij de Villa Alfabet boeken, maar ook bij ieder ander boek. Het vraagt van de kinderen een 'oordeel' te geven over de personen die in het boek een rol spelen. Maar wel op een bijzondere manier: met kleuren en dus niet met woorden. De voor de lezer belangrijkste persoon krijgt een plaats in het midden. Daaromheen komen de andere personen. Iedere persoon krijgt om zijn naam een kleur. De kleur moet passen bij het gevoel dat de lezer krijgt bij de personen. Laat, als het blad klaar is, de kinderen vertellen waarom ze juist deze kleuren bij die personen hebben gekozen!

Kleurrijke personen

Titel van het boek:

Schrijf de namen van de personen uit het boek in de vakjes.

In het midden staat de persoon die je het belangrijkste vindt, daaromheen de andere personen.

De rand om iedere persoon geef je een kleur die je heel goed bij hen vindt passen.

5 Het algemene 'dat zou ik ook wel/nooit willen meemaken'–blad

Dit blad is bedoeld om aan te geven welke van de gebeurtenissen de lezer ook wel eens is overkomen, of welke ze zelf mee zouden willen maken. Bij boeken die kinderen lezen, ook bij boeken buiten Villa Alfabet, wordt met dit blad bevorderd dat de eigen ervaringen worden gekoppeld aan het verhaal.

De kinderen maken eerst een inventarisatie van een aantal opvallende gebeurtenissen. Daarna geven ze door middel van een kruisje in de kolom hun mening.

Titel van het boek: _____

Zet een kruisje in de kolom die op jón van toepassing is.

Heb je een klasgenoot, vriendin of vriend die dit boek ook heeft gelezen? Laat jouw lijstje met gebeurtenissen door haar/hem eens invullen en praat er dan samen over. Wat is hetzelfde, wat anders?

[illegible]

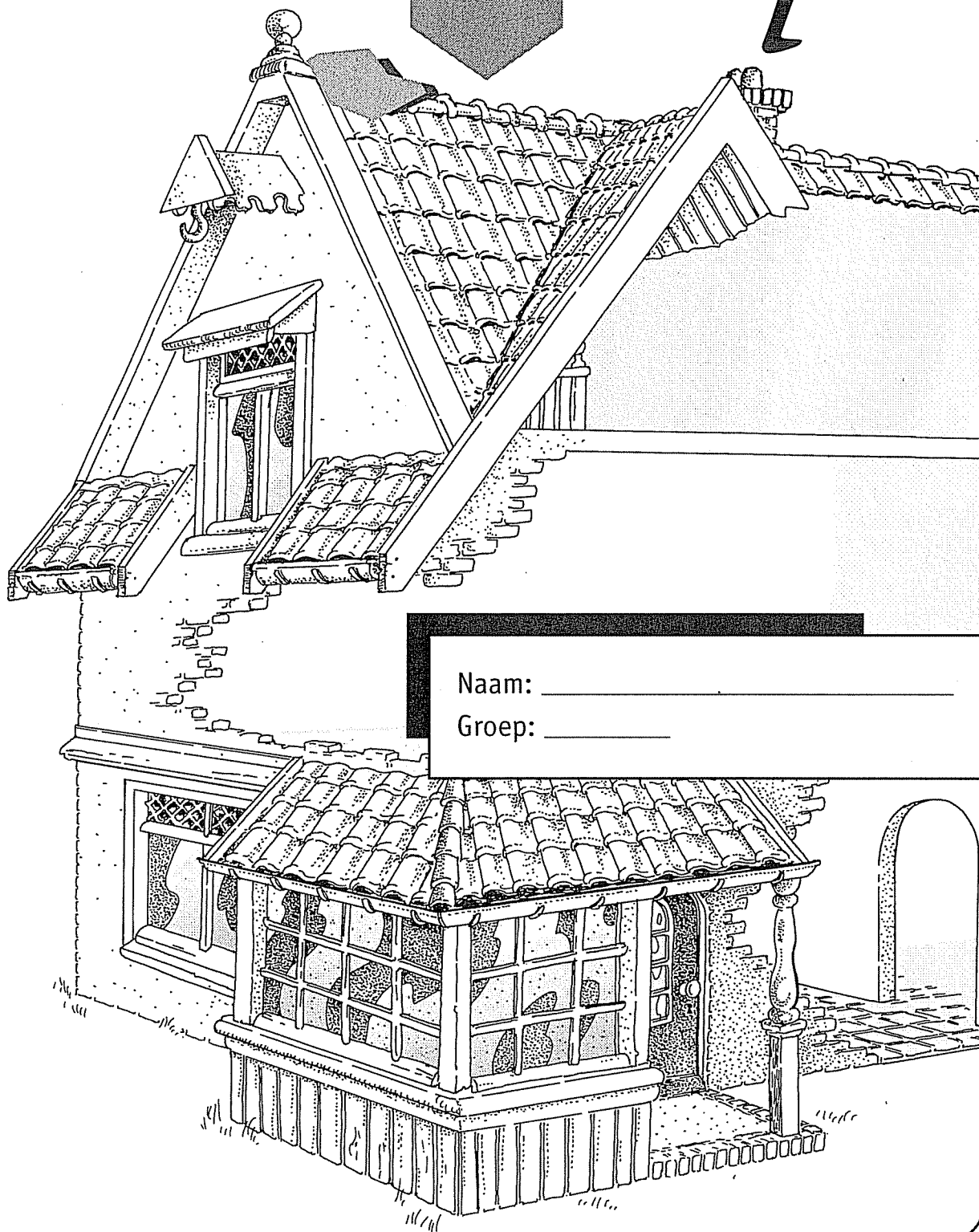
6 Voorblad voor verzamelmapje

Kinderen vinden het leuk om te verzamelen. Om de Boekprofielen, creatieve opdrachten, Taalspiegels en dergelijke te bewaren kan een verzamelmapje worden aangelegd. Een simpele snelhechter voldoet prima.

Het kopieerblad 'Voorblad voor verzamelmapje' verschaft de kinderen een mooie voorkant voor de verzameling producten.

Boekenmap

Naam: _____

Groep: _____